

SKLÁDKA ŠLAPANICE

POPIS STAVU

OBSAH:

<i>Kapitola</i>	<i>strana</i>
A. Vstupní informace o skládce	2
B. Struska	3
C. Voda ve skládce	5
D. Solnost ve skládce	5
E. Čistička odpadních vod	6
F. Ekonomika skládky	7
G. Kontroly České inspekce životního prostředí	7
H. Monitoring vody a ovzduší	8
I. Závěr	9
J. Přehled doporučení Kontrolního výboru	10
Přílohy č.1 – Odpad, ukládaný na skládku firmou REMET – množství strusky č.2 – Seznam podkladů při kontrole	11

Úvodní informace Kontrolního výboru k tvorbě zprávy:

Kontrolní výbor v rámci své činnosti se rozhodl ověřit, jestli **je původ čpavku eventuálně dalších nežádoucích chemických látek, obsažených v městské skládce a jejich fakturace v souladu s platnými zákony ČR a souvisejícími předpisy.**

Vzhledem k tomu, že bylo nutné projít řadou podkladů, které jsou uloženy v kanceláři místostarosty, Sateso a na MěÚ rozhodly se členové Kontrolního výboru zjištěné informace prezentovat formou zprávy pro Zastupitelstvo, Radu města i občany Šlapanic.

Cílem této zprávy je:

- ověřit, zda je původ čpavku eventuálně dalších nežádoucích chemických látek, obsažených v městské skládce a jejich fakturace v souladu s platnými zákony ČR a souvisejícími předpisy.
- poskytnout občanům souhrnnou zprávu o vývoji a stávajícím stavu skládky

A. VSTUPNÍ INFORMACE

CHARAKTER SKLÁDKY:

- Skládky je určena pro ukládání odpadů kategorie O a N ve skupině S (nebezpečné odpady) – jde o „Skládku nebezpečných odpadů“, nikoli o „Skládku inertních odpadů“ jak je občas prezentováno (inertní znamená, že s ničím nereaguje, což v případě šlapanické skládky neodpovídá skutečnosti)
- Provoz skládky byl zahájen 29.6.1992 – časem došlo k navýšení jejího objemu
- V JmKr jsou 4 skládky podobného typu (Šlapanice, Únavov, Velké Pavlovice, Poštorná)
 - http://www.ceho.cz/fileadmin/user_upload/CeHO/skladky/Atlas_odpady_1.pdf
 - *skládky ve Šlapanicích je největší mezi srovnatelnými v JmKr – její problém je zvláště v jejím umístění – vedle jiných zdrojů znečištění (Tondach, Bonagro, hlinišť, dopravní firma Vutex) a současně blízko bytové zástavby a školy*

TECHNICKÉ ÚDAJE O SKLÁDCE:

- Kapacita - 462 000m³, plocha cca 26 000m²
- Dno skládky je v úrovni 230 m.n.m., odpady se ukládají do výše 250-252 m.n.m. – zakončení bude formou svrchlíku
- Dno je tvořeno jíly (velmi malá propustnost) až do hloubky 100m (max. dosah kontroly hloubky)
- Od úrovně 244 m.n.m. po úroveň původního terénu (252m.n.m.) jsou stěny tvořeny dvojitým těsněním (hrázky ze ztuhlého jílu a 2mm folie)
- Volná kapacita skládky (kterou je potřeba ještě doplnit) k 31.12.2014 je 32 620m³
 - v r.2012 to bylo 64 000 m³, v r.2013- 54 400 m³

ZMĚNY VE SKLÁDCE:

- Rozhodnutí č. 3/92 MÚ Šlapanice ze 17.1.1992 - ukládaný materiál od kóty dna 231m po kótu 244,5m (sloupec odpadů 13,5m), 7-9 m pod úroveň původního terénu
- Rozhodnutí č.19/99 ze dne 17.9.1999 - ukládání odpadů nad úroveň geologické bariéry z neogenních vápnitých jílu na kótu 250m (celkový sloupec odpadů 19m)
- Rozhodnutí KÚ JMK ze dne 8.12.2005 o změně č.1 integrovaného povolení - mění se status skládky na "zvláště velký zdroj znečišťování ovzduší (Zák. 86/2002 Sb.)", u sodifikovaného odpadu a solných strusek se povoluje překročení povoleného násobku podle typů odpadů na 1,5 až 3. Povoluje se výjimka z limitů vylouhovatelosti ukládaných látek.
- Rozhodnutí KÚ JMK ze dne 27.9.2008 o změně č.2 integrovaného povolení - mění se status skládky na "střední zdroj znečišťování ovzduší (Zák. 86/2002 Sb.)", výjimka z limitu dle vyhl. č. 294/2005 Sb. pro odpady kat. č. 10 03 08 a 19 03 07
- Kategorizace skládky dle zákona č. 201/2012 Sb. - jedná se o tzv. vyjmenovaný stacionární zdroj uvedený v příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší, bod č. 2.2 Skládky, které přijímají více než 10 t odpadu denně nebo mají celkovou kapacitu větší než 25 000 t. (Kategorizace zdrojů na malé, střední, velké a zvláště velké podle předchozího zákona o ovzduší č. 86/2002 Sb. byla tímto zákonem zrušena).

B. STRUSKA

ÚVODNÍ INFORMACE:

- Struska se naváží od r.1998 firmou REMET - celkem se ho navezlo 23 675 tun (viz příloha č.1)
- Tento materiál odpovídá legislativě – za jeho shodu s certifikací odpovídá dodavatel – město tedy nekontrolovalo, zda navážený materiál skutečně odpovídá legislativě
- Navážená struska způsobila největší problémy, které se dnes v souvislosti se skládkou řeší. Vlivem tohoto materiálu dochází k vysoké koncentraci solí ve skládkové vodě, kterou tak není možno pouštět do kanalizace – s tím se začal objevovat i zápach v okolí skládky
- Zápach byl původně spojován s činností zemědělského družstva, dokud se nezjistilo, že zdrojem zápachu je i skládka. Následovaly stížnosti občanů, které vyvrcholily peticí v září 2012. Na základě této petice a zvyšující se koncentrace amoniaku ve skládkové vodě bylo provedeno měření koncentrace vzdušného amoniaku. Po zveřejnění výsledků bylo zastaveno navážení strusky (na podzim 2012 – naváželo se tedy cca 13 let).

POPIS STRUSKY:

- Strusky z výroby oceli, litin apod. patří mezi v podstatě bezproblémové typy odpadů. Výjimku tvoří strusky z šedé litiny – jejich složkou je karbid vápničku. Ty totiž reagují s vodou, což způsobuje řadu problémů. Za velmi problematické lze považovat strusky z výroby hliníkových slitin (**což je případ šlapanické skládky**) – ty obsahují až 50-70% alkalických chloridů. Vysoká reaktivita zejména s vodou způsobuje tvorbu plynné fáze (až 10 litrů z kilogramu za hodinu), jejíž podstatu tvoří amoniak a vodík. Jde o odpady kategorie N – nebezpečné odpady, jež mají nebezpečnou vlastnost číslo H13, H12 a H3-A

CENA ZA ODPADNÍ MATERIÁL:

- Struska se navážela jako tzv. „materiál pro technický záklop“, což znamenalo, že REMET platil za jeho uložení pouze základní poplatek (v r.2002 to bylo 1100,-Kč/1 tuna, v r.2007 to bylo 1400,-Kč/1 tuna, v r.2009 již **1700,-Kč/1tuna**)
- Pokud by se navážel jako tzv. „nebezpečný materiál“, platil by se navíc ještě rizikový poplatek (v r.2002 to bylo 2000,-Kč/1 tuna, v r.2007 to bylo 3300,-Kč/1 tuna, v r.2009 již **4200,-Kč/1tuna**)
- Tedy místo **5900,-Kč/1 tuna** (ceny v r.2009) platil REMET pouze základní poplatek
- Město a stát (spolu se dělí o poplatky za odpadní materiál) tím přišly potenciálně cca o 120 mil.Kč – na druhé straně není zřejmé, zda by firma tento materiál vůbec navážela za těchto podmínek, kdy by musela platit i rizikový poplatek (viz šetření NKÚ v r.2013)

NAVÁŽENÍ STRUSKY – SOULAD SE ZÁKONEM:

- Od r.2005 byl tento materiál ukládán podle Rozhodnutí KrÚ z r.2005 (změna č.1)
- Před r.2005 se ukládání řídilo legislativou č.185/2001 - před r.2001 však není možné nalézt žádnou dokumentaci k tomuto
- Šlapanická skládka je jediná, která nemá nařízeno sektorové ukládání odkladu. Pouze se eviduje, kde se ukládá azbest – Sateso skládalo materiál bez zvažování, jak budou spolu různé materiály reagovat (což se ukázalo jako problém při reagování vápna)
- Posouzení, zda byla struska navážena v souladu s legislativou:
 - zákon je napsán jednoduše a zmiňuje jen to, co se nesmí navážet. Návoz strusky povolili jednatelé **v rámci tehdejší legislativy.**
 - tento závěr však zpochybňují některé skutečnosti:
 - odborný posudek z 15.4.1993 pro skládku Šlapanice (Agroprojekt - bod.č.3 na straně č.2). "Na skládce se nemusí vytvářet oddělené sektory, protože na skládku je ukládán pouze roštový odpad vzniklý spalováním komunálního odpadu ve Spalovně Brno, a inertní materiály z místních zdrojů".
 - Viz Rozhodnutí č. 3/92 o využití území - str. 3 – „Skládka může sloužit výhradně jen pro ukládání roštového odpadu ze spalovny a vybouraného odpadu ze staveb.“
 - **z toho logicky vyplývá, že kdyby se navážely různé odpady, sektorování by bylo požadované, za tehdejšího ukládání jednoho odpadu by sektorování byl nemělo smysl.**

- v Posudku E.I.A - Zvýšení kapacity skládky Šlapanice, zpracované firmou K-Impact, Praha z února 1997 se v bodě 2.2.2. Údaje o výstupech, ve 3. odstavci poslední věta píše: "Při provozování skládky je odpad ukládán do sekcí, otevřená manipulační plocha nepřekračuje průměrně 2 ha.")
 - **toto mělo být zohledněno v tehdejších provozních předpisech.**

POSUZOVÁNÍ STRUSKY SEBOU NESE ŘADU OTÁZEK:

- **Proč město požádalo o zvýšení limitů?**
 - materiály navážené firmami REMET (od r.1998) a SAKO obsahovaly velké množství chloridů a jiných prvků. Proč se tedy řešilo zvyšování množství solí zvýšením limitů a ne zákazem dalšího návozu materiálu?
- **Odpovídala struska normám pro naši skládku?**
 - **REMET měl certifikát, že jejich struska odpovídá normě pro naši skládku – na druhé straně soudní znalec v oboru skládkování materiálů p.Čížek (mail ze dne ...) označuje tento materiál za velmi problematický s ohledem na jeho reaktivnost**
- **Způsobil tehdejší vedoucí SATESO vážné pochybení?**
 - za naprosto nezodpovědné lze považovat překrývání či společné skladování strusky a vápenné drti – tím se podporuje vysoká reakce s vodou s uvolňováním plynných fází do vzduchu a vysoké koncentrace do skládkové vody.
 - dnes nelze dohledat dokumenty, které by jasně popisovaly, zda byla struska ukládána volně či překrývána (jak doporučují odborníci)
 - není evidence sloupce návozu (cca 15m strusky)
 - legislativa nenařizuje u strusky, že by se musela skrápět při skládání a v průběhu ukládání (to platí pouze u vápna)
 - ředitel SATESO vydal nové nařízení, aby vápno nebylo volně loženo. Bude provedeno testovací ukládání, kterým se vápno ihned vyhasí. Pokud to nebude funkční, ukončíme návoz.
- **Byla cena za strusku odpovídající?**
 - Vysvětlení cen viz výše

HODNOCENÍ:

- **Dle Rozhodnutí KrÚ z r.2005 (změna č.1) byl tento materiál ukládán podle zákona**
- Vzhledem k pochybnostem (viz výše) by zpochybnění tohoto závěru bylo nutné ověřit právníkem
- Toto rozhodnutí a tehdejší aktivity města však měly závažné důsledky:
 - Rozhodnutí KrÚ o možnosti ukládání materiálů s vyššími limity sebou přineslo potenciál velkých problémů (zapáchající ovzduší a výrazné zasolení skládkových vod)
 - Tehdejší vedoucí pracovníci skládky měli předpokládat značná rizika tohoto materiálu při ukládání
 - Diskutabilní z dnešního pohledu je rovněž rozhodnutí o ceně navážené strusky, kdy dodavatel výrazně ušetřil na ceně za skladování, ale město mohlo mít výraznější zisk z tohoto materiálu
 - **tento pohled potvrzuje i šetření NKÚ v r.2013, který při kontrole 14 skládek zjistil, že až 98,5% nebezpečného odpadu končí na skládkách bez rizikového poplatku - <http://www.nku.cz/cz/media/nebezpecne-odpady-jsou-ukladany-na-skladky-bez-poplatku--jejich-provozovatele-vyuzivaji-mekkeho-zakona-id6526/>**
 - SATESO tým na jedné straně urychlilo zaplňování skládky, na druhé straně si zjednodušilo situaci využitím potenciálně rizikového materiálu

ZÁVĚR – co lze v dnešní době na skládce ovlivnit?

- návoz strusky již byl zrušen
- aby již v budoucnu nedocházelo k ukládání podobných rizikových materiálů, mělo by se SATESO plně řídit doporučeními p.Mičana, které popsal ve své zprávě

C. VODA VE SKLÁDCE

- Provozním řádem je stanovena povinná hladina vody v úrovni 231 m.n.m., **kteřá neměla být nikdy překročena**. To se dlouhodobě nedaří, což je předmětem kontrol a pokut ČIŽP
 - např. v r.1997 byla úroveň hladiny 235,5, v r.1999 – 232,5
- Těsnost podloží byla stanovena již v projektu jako velmi kvalitní podloží, které neumožňuje prosakování vody do podloží
- Posledních téměř 10 let se udržuje hladina vody na úrovni cca 238-239 m.n.m. – dnes nevíme, jaký je poměr mezi srážkami a výparem, není tedy jasné, co přesně se s množstvím vody ve skládce děje
 - podle posudku p. Bartůška jde o území s trvale negativní vodní bilancí (více vody přiteče než odeteče) – dále uvádí, že částečná přítomnost vody je optimální a uvádí jako vhodnou hladinu ve výši 235,5m.n.m.
- Vyčištěná voda odchází do kanalizace
- Výška hladiny se měřila dříve svinovacím pásmem – dnes certifikovaným měřákem
- V posledních letech došlo k výrazné koncentraci soli a rozpuštěných látek
 - hodnoty koncentrace rozpuštěných látek se měří v rámci monitoringu firmy Geotest 1x ročně ve studnách p.Karmaše a p.Hrabálka – tyto výsledky nelze zcela považovat za relevantní, protože jejich studny se nenacházejí ve směru toku podzemní vody ze skládky a v příliš velké vzdálenosti. Vyšší koncentrace soli by se sice projevila v kvalitě vody, ale to nezjistíme, pokud budeme měřit ve stávajících studnách.

HODNOCENÍ:

- Ve skládce je dlouhodobě stejné množství vody
 - pokud vycházíme z tvrzení, že „srážky = výpar“, pak stabilní výše hladiny ukazuje, že skládková voda se nikam neztrácí
 - pokud vycházíme z tvrzení, že „srážky jsou větší než výpar“, pak stabilní výše hladiny ukazuje, že se někde voda ztrácí, což představuje potenciální problém
- Dá se říci, že vzhledem k nepřesnému měření „pohybu vody“ dnes nevíme co se vlastně s vodou ve skládce děje
- Dnešní monitoring vody je nevyhovující:
 - víme - kolik vody jde rozstřikem a dnes i přesnou výši hladiny vody
 - nevíme - kolik naprší, kolik vody se rozstřikem vrátí do skládky a kolik se vypaří

ZÁVĚR:

- doporučujeme ověřit důkladněji poměr „srážky a výpar“ v prostoru skládky
 - např. zpracováním odborného posudku nebo přesnějším měřením pohybu vody v prostoru skládky

D. SOLNOST VE SKLÁDCE

- solnost je v současné době největším problémem skládky – tuto vodu nelze jednoduše vypustit do kanalizace a snížit tak hladinu vody ve skládce (i když se skládka uzavře, musí se voda vyčerpat).
- v roce 2012 ASIO upozorňovalo na stoupající slanost, zároveň také upozornilo, že navrženou technologií by se slanost dále jen zvyšovala.
- Snížení solnosti:
 - to lze technologií zvanou „osmózou“ – membránové čištění. Po vyčištění zůstává solanka, u které není jasné, kam by se měla skladovat
 - tato technologie je mimo finanční prostředky města - za 1m³ téměř 700,-Kč celkem je 31 000 m³
 - varianta ředění vody za čističkou je protizákonná
- Další vývoj - nikdo nedokáže říct, co se v budoucnu ve skládce bude dít (myšleno chemické procesy).

E. ČISTIČKA ODPADNÍCH VOD

- ČOV má upravovat vypouštěnou vodu v těchto parametrech – amoniak rozpuštěný ve vodě, těžké kovy a PH
- **První varianta ČOV** (kapacita 8000 m³/rok)
 - 2/2012 upozorňuje ASIO, že se prudce navyšuje nasycenost čpavkem a nemusí technologie pracovat dostatečně, přesto se realizace uskutečnila
 - 7.11.2012 - ta měla krátký zkušební provoz
 - 4/2013 měl být vyhodnocen zkušební provoz – nebyl, protože od prvopočátku byl odpar čpavku natolik vysoký, že by zápach zamořil přilehlá obydlí
 - vzhledem k tomu, že koncentrace soli ale dále prudce stoupala, zpracoval se druhý projekt na ČOV s jinou technologií (výkon rovněž 8000m³/rok – její uvedení do provozu se řeší v této době)
- Na podzim r.2014 byl připraven tento **nový projekt**, který má následující vývoj:
 - město Šlapanice realizovalo v roce 2014 výběrové řízení na akci „Intenzifikace redukce amoniaku na čistírně průsakových vod ze skládky Šlapanice prostřednictvím filtračního zařízení vzdušného amoniaku“. Na 119. schůzi RM dne 1.10.2014 byl schválen vítěz výběrového řízení společnost ASIO, spol. s r. o., Kšírova 552/45, 619 00 Brno, IČO: 48910848 a Smlouvu o dílo č. SOD-2014-35 s vybraným zhotovitelem. Smlouva však nebyla nikdy podepsána (ASIO má minimální zkušenosti s čištěním skládkových vod).
 - v průběhu roku 2015 bylo několikrát se zhotovitelem jednáno o realizaci této akce a podpisu smlouvy. Zhotovitel odmítl podpis smlouvy z důvodu změn v koncentraci jednotlivých látek ve skládkové vodě a vyžádal si další rozbor vody a technologickou zkoušku – poloprovozní test. Po ukončení poloprovozního testu zhotovitel dne 4.08.2015 navrhl změnu v technologii uvedené projektové dokumentaci.
 - zhotovitel byl městem vyzván, aby písemně sdělil, zda je možné při použití původní technologie splnit podmínky pro vypouštění vody do kanalizačního řadu. Zhotovitel odeslal dne 10.09.2015 stanovisko, ve kterém uvádí:
 - „**Realizace stavby** „Intenzifikace redukce amoniaku na čistírně průsakových vod ze skládky Šlapanice prostřednictvím filtračního zařízení vzdušného amoniaku“ v souladu s podmínkami veřejné zakázky včetně projektové dokumentace a současně plnit podmínky vypouštění odpadních vod do kanalizačního řadu **nelze**.“
 - Navrhované změny technologie byly posouzeny s ohledem na zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, v platném znění, s výsledkem, že není možné změny provést v rámci této veřejné zakázky. Z tohoto důvodu je navrhováno zrušení výběrového řízení na akci „Intenzifikace redukce amoniaku na čistírně průsakových vod ze skládky Šlapanice prostřednictvím filtračního zařízení vzdušného amoniaku“.
 - Sateso požádalo o prodloužení termínu pro odevzdání závěrečné zprávy ke stávající ČOV – již obdrželo kladné vyjádření. Nyní město jedná s Centrem AdMaS VUT Brno na posouzení možných technologií, které zajistí čištění skládkové vody.

HODNOCENÍ:

- průběh realizace intenzifikované ČOV je vzhledem k nepodepsané smlouvě rizikový z pohledu dalších kroků

ZÁVĚR:

- realizovat ČOV v co nejkratším termínu
- průběžně informovat občany o vývoji ČOV

F. EKONOMIKA SKLÁDKY

- Mezi SATESO a městem probíhají vzájemně různé platby:
 - ze SATESO šly městu v období r.2004-2015 poplatky ve výši 40 730 295,- (dřívější období jsme nezjišťovali – uloženo v archivu Rajhrad)
 - z města do skládky byly platby do r.2012 ve výši 1 896 000,- ročně (**příspěvek na provoz technických služeb**). Vzhledem ke stále nižším příjmům ze skládky, město postupně navyšovalo své příspěvky SATESU (2013=2 722 796,-, 2014=3 880 310,-)
- Město je povinno ze zákona vytvářet rezervu na rekultivaci skládky:
 - v r.2013 byla výše rezervy 8 134 309,-Kč
 - v uplynulém období byly učiněny některé kroky, které snižují náklady na uzavření skládky (izolační hrázky, semletí materiálu určeného k recyklaci)
 - vzhledem k očekávaným nákladům na uzavření skládky cca 25-30 mil.Kč je tato rezerva nedostačující.
- Vzhledem k stále nižším příjmům ze skládky, stávajícím i budoucím nákladům na čištění vody a tím i vyšším poplatkům města na chod SATESA je vhodné:
 - porovnat předčasné uzavření skládky s dalším provozováním (tedy zrušení příjmů ze skládky proti ušetřeným nákladům na čištění)

HODNOCENÍ:

- Zisky ze skládky v prvních letech byly výrazné a pomohly ve městě vybudovat řadu nových věcí – na druhé straně se ukázalo jako nezodpovědné, nevytvářet větší rezervu pro dobu uzavření skládky. Město tak dnes stojí před situací, kdy musí vyčlenit z rozpočtu cca 20 mil. Kč k uzavření skládky (+ rezervní fond 8-9mil.Kč) - k čemuž by mělo dojít cca do 2-3 let.

ZÁVĚR:

- Provést porovnání předčasného uzavření skládky s dalším provozováním (tedy zrušení příjmů ze skládky proti ušetřeným nákladům na čištění) a dle výsledků porovnání rozhodnout o dalším postupu.

G. KONTROLY ČESKÉ INSPEKCE ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

VÝSLEDKY KONTROL:

Kontrola dne	Výstupy z kontroly
17.10.2006	Nedodržuje se stanovená hladina vody ve studni a nejsou zaznamenávány konkrétní místa uložení odpadů s obsahem azbestu. Dále nebyly doloženy některé doklady ukládání odpadů.
30.8.2007	Nedodržuje se stanovená úroveň hladiny ve studni
19.5.2008	Bylo porušeno max.množství (25%) materiálu k technickému zabezpečení – v r.2006 celkem 31,4% a v r.2007 39,8% z celkové hmotnosti odpadů dále bylo zjištěno, že nebyl odveden provozovatelem skládky poplatek za uložení 1044 tun (2006) a 2 155 tun (2007) – bylo zahájeno správní řízení ve věci uložení sankce
12.11.2009	Bez chyb
17.6.2010	Chybí informace v provozním řádu – bylo zahájeno správní řízení ve věci porušení zákona o odpadech
31.8.2011	Bez závad
15.3.2012	Drobné závady
15.11.2012	Bez závad
14.11.2013	Nedodržení časového harmonogramu snižování hladiny vody
14.11.2013	Nedodržení časového harmonogramu snižování hladiny vody Nebyl zpracován havarijní plán Bylo zahájeno správní řízení o uložení pokuty
4.6.2014	Nedodržení časového harmonogramu snižování hladiny vody

PŘEHLED POKUT ČIŽP:

- 2006 = 100tis. za nedodržení předepsané hladiny průsakové vody ve skládce a za to, že v provozním deníku nebyla zaznamenána místa, kde se ukládá azbest
- 2008 = 10tis. za špatně uvedený kód nakládání s odpadem v hlášení o nakládání s odpady v letech 2006-2007
- 2010 = 25tis. za to, že v provozním deníku nebyly zaznamenány údaje o zahájení a ukončení zpětného rozstřiku skládkových vod a za to, že v provozním deníku nebylo zaznamenáno datum odběru průsakových vod skládky určených k monitoringu
- 2013 = 100tis. za nedodržení předepsané hladiny průsakové vody ve skládce a 10tis. za nezpracování Havarijního plánu pro stávající ČOV – tato částka byla snížena na polovinu

HODNOCENÍ:

- dá se říci, že kontroly ČIŽP nezjistili – v porovnání se složitostí skládky – výraznější pochybení, i když k některým správním řízením došlo
- momentálně hlavním problémem skládky při kontrolách je nedodržování požadované výšky hladiny skládkové vody, kterou se nedaří snižovat
- trvale je kritizována výše hladiny, kterou se nedaří snižovat

H. MONITORING VODY A OVZDUŠÍ

- Monitorování je zajištěno u:
 - o vody – dvěma skružovými jímkami, vrtem, zemníkem cihelny (jezírko na severní straně skládky), studnou p.Hrabálka a p.Karmaše (437m od středu skládky)
 - o ovzduší – na pachové látky a skládkový plyn
- Monitoring se realizuje od r.1996 2x ročně, od r.2000 1x ročně
- Výsledky monitoringu:

Dne:	Provedl	Výstupy z monitoringu
2011	Geotest	- závěr – podzemní voda není skládkou znečištěna - v r.2011 dosáhla skládka nejvyšší hodnoty zasolení od vzniku
2013	Geotest	- bez problémů
2014	Geotest	- bez problémů – měřily se hodnoty v jiných hloubkách než dříve
2014	p.Mičan	– od 1991 – 2013 došlo k zásadnímu nárůstu mineralizace skládkových vod - hlavními složkami jsou chloridy, sodík, draslík, vápník, sírany a amoniak – od počátku rostla koncentrace lineárně – exponenciálnímu růstu dochází od r.2005 (první výrazné zvýšení) a r.2009 (strmý růst koncentrace) - o 1998 – cca 8000mg/l 2004 – cca 17000mg/l - o 2005 – cca 22000mg/l 2007 – cca 29000mg/l - o 2009 – cca 25000mg/l 2010 – cca 36000mg/l - o 2011 – cca 42000mg/l 2012 – cca 57000mg/l - o 2013 – přes 70000mg/l – zásadně se zvyšuje i pH - podle propočtů vzrostlo pH více jak 1000x – koncentrace amoniaku začala růst v r.2010 - o 2010=152mg/l – 2013=1050mg/l – postřiky mají převážně pozitivní dopad na celkový chemismus vod - o vlivem odparu dochází při provádění rozlivu skládkových vod k následnému zakonzentrování a zvýšení obsahu celkové mineralizace, ale z hlediska koncentrace amoniaku k poklesu - o dále je snižování amoniaku možné v případě příjmu dusíkatých odpadů - redukuje amoniak na dusík – požadavky do budoucna na eliminaci amoniakálního dusíku - o pokračovat v čištění vody s využitím kyseliny sírové (vysoká účinnost) - o odpady s více jak 1000t za rok analyzovat na přítomnost dusíkatých

		<i>sloučenin – snížit zejména odpady obsahující dusík</i> ○ <i>rozstřík realizovat s co nejmenšími kapkami</i> ○ <i>snížovat pH minimalizací vápenných odpadů</i>
--	--	--

HODNOCENÍ:

- nárůst vysoké koncentrace amoniaku a jiných solí byl zřejmý už od r.2008 – město reagovalo přípravou a realizací ČOV v r.2012) – město začalo reagovat až na základě výrazné nespokojenosti občanů, která se projevila peticí (**krátce po petici proběhlo měření vzdušného čpavku a zastavení návozu strusky**).
- hlavní problém monitorování je v umístění míst měření:
 - *studna p.Hrabálka se nachází v místech, kam nemůže voda ze skládky nikdy dotéct. Tedy i měření kvality vody je problematické.*
 - *studna p.Karmaše je sice ve směru potenciálního odtoku vody, ale je v příliš velké vzdálenosti, aby se projevil vliv vody ze skládky na kvalitě vody ve studni.*

ZÁVĚR:

- změnit místa monitorování vody (viz studny p.Hrabálka a p.Karmaše) tak, aby údaje více odpovídaly směru pohybu vody a vzdálenosti od skládky, případně doplnit monitorování o jiné místo
- realizovat doporučení p.Mičana

I. ZÁVĚR:

Původ čpavku eventuálně dalších nežádoucích chemických látek, obsažených v městské skládce a jejich fakturace je v souladu s platnými zákony ČR a souvisejícími předpisy.

J. Přehled doporučení:

Doporučení Zastupitelstvu města:

KV konstatuje, že původ čpavku eventuálně dalších nežádoucích chemických látek, obsažených v městské skládce a jejich fakturace je v souladu s platnými zákony ČR a souvisejícími předpisy.

Za klíčová doporučení k dalšímu provozu skládky považujeme tato:

1. Zvážit, jestli je ekonomičtější skládku doběhnout podle průvodního projektu nebo skládku ihned uzavřít
2. Důsledně realizovat opatření p.Mičana
 - a. uvést do provozu ČOV
 - b. kontrolovat přejímané materiály nad 1000 tun na přítomnost dusíku
 - c. realizovat rozstřík s větším rozptýlením (zlepšení výparu)
3. Omezit prášení s navážením prашných materiálů
 - a. důsledným dodržováním pravidel (okamžité zvlhčování a zasypání materiálů), případně zrušením návozu prашných materiálů)

Pro přehlednost zde uvádíme všechna doporučení, která jsou ve zprávě obsažena:

STRUSKA:

- aby již v budoucnu nedocházelo k ukládání podobných rizikových materiálů, mělo ba se SATESO plně řídit doporučeními p.Mičana, které popsal ve své zprávě

VODA VE SKLÁDCE:

- doporučujeme ověřit důkladněji poměr „srážky a výpar“ v prostoru skládky
 - o např. zpracováním odborného posudku nebo přesnějším měřením pohybu vody v prostoru skládky

ČOV:

- realizovat ČOV v co nejkratším termínu
- průběžně informovat občany o vývoji ČOV

EKONOMIKA:

- *Provést porovnání předčasného uzavření skládky s dalším provozováním (tedy zrušení příjmů ze skládky proti ušetřeným nákladům na čištění) a dle výsledků porovnání rozhodnout o dalším postupu.*

MONITORING:

- změnit místa monitorování vody (viz studny p.Hrabálka a p.Karmaše) tak, aby údaje více odpovídaly směru pohybu vody a vzdálenosti od skládky, případně doplnit monitorování o jiné místo
- realizovat doporučení p.Mičana

Závěrem doporučujeme Zastupitelstvu města, aby ředitel SATESO pravidelně 1x ročně informoval zastupitele na veřejném jednání Zastupitelstva o vývoji výše uvedených doporučení.

PŘÍLOHA 1

Odpad, ukládaný na skládku (REMET) - struska

1998 - 2001	1 395,22
2002	1 348,66
2003	1 348,72
2004	1 096,90
2005	793,14
2006	2 923,86
2007	3 940,60
2008	2 390,10
2009	2 695,45
2010	1 765,20
2011	1 741,10
2012	2 235,56
celkem	23 674,51

PŘÍLOHA 2

SKLÁDKA – SEZNAM PODKLADŮ

1. Provozní řád skládky – aktualizace 2014
 - o seznam odpadů ukládaných na skládku Šlapanice
 - o přehled skladových pohybů odpadů a služeb za období 2008 – 2014 (1.1.-31.12.)
2. Výkazy odpadů – Hlášení o produkci a nakládání s odpady
 - o za r.2008 – 2014
3. Protokoly z kontroly provozování zařízení k odstranění odpadů „Skládka Šlapanice“ sepsaný inspektory ČiŽP Ol Brno ze dne
 - o 17.10.2006
 - o 30.8.2007
4. Oznámení o zahájení správního řízení spojené s usnesením o lhůtě pro vyjádření se k podkladům rozhodnutí (16.10.2008)
5. Protokol o kontrolním zjištění (ČiŽP Ol Brno) – ze dne:
 - o 30.12.2008 – z kontrol 19.5.2008 a 24.7.2008
 - o 12.11.2009
 - o 17.6.2010
 - o 31.8.2011
 - o 15.3.2012
 - o 15.11.2012
 - o 14.11.2013
 - o 4.6.2014
6. Vyjádření Mgr. Štraitové, advokátky o žalobě proti rozhodnutí žalovaného (MŽP) ze dne 5.8.2014 (žalobce SATESO)
7. Zpráva p.Mičana
8. Znalecký posudek koncepce zkapacitnění a rekultivace skládky Šlapanice
 - o Ing.Jiří Bartůšek, CSc., listopad 1999
9. Geotest – monitoring skládky 2013
10. Provozní řád skládky